

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Матад сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ДОА-2024/76/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Чойбалсан хот 2024 он	Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул Утас: 70584203 Цахим хаяг: Bolortuulb@audit.gov.mn Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа Утас: 70584204 Цахим хаяг: Semjidmaai@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Д.Нармандах Утас: 70584207 Цахим хаяг: Narmandakhd@audit.gov.mn Аудитор: С.Энхбаатар Утас: 70584207 Цахим хаяг: Enkhbaatarsu@audit.gov.mn
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт /Баталгаажсан хувийг оруулах/

**ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

7 дугаар баг, Хэрлэн сум, Дорнод аймаг, 21000
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2024.02.23 № 201

танай _____-ны № _____-т

МАТАД СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Б.АРИУНТУЯА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Матад сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Матад сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд төрийн үйлчилгээний албан хаагчдад орон нутагт ажилласны нэмэгдэл нийт 16.6 сая төгрөгийг олгосон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Матад сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 3 зорилтын 148 арга хэмжээ тусгаж төлөвлөгөөний биелэлтийг сумын Засаг дарга 80.2 хувьтай дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

011021072

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БОЛОРТУУЛ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>121586239.00</u>	<u>209782529.00</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	121586239.00	209782529.00
354	Хангамжийн материал	111626239.00	147122529.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1433080.00	220400.00
35420	Аж ахуйн материал	23217600.00	45264950.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	143400.00	0.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	67580.00	1576600.00
35470	Бусад хангамжийн материал	86764579.00	100060579.00
35600	Мал амьтад	9960000.00	62660000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>3741644826.65</u>	<u>4998973048.17</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3741644826.65	4998973048.17
392	Биет хөрөнгө	3704609016.87	4916002648.17
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1009014546.32	1994292079.32
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-93819749.40	-154594069.52
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	529118556.40	628475056.40
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-302511715.77	-219615556.01
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	203185155.77	224832155.77
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-120261095.19	-148996661.15
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	30744872.20	65019872.20
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-18481509.92	-20579195.12
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	290000000.00	290000000.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2773076338.29	3036721844.29
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1017003354.83	-1201099851.01
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	421546973.00	421546973.00
393	Биет бус хөрөнгө	37035809.78	82970400.00
39301	Програм хангамж	3967200.00	3967200.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2703790.22	-3067200.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	35772400.00	82070400.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>3863231065.65</u>	<u>5208755577.17</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>3863231065.65</u>	<u>5208755577.17</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3863231065.65	5208755577.17
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	850561840.37	896859840.37
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2718667851.53	4017894363.05
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1958631036.23	2718667851.53
51220	Тайлант үеийн үр дүн	760036815.30	1299226511.52
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	294001373.75	294001373.75
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>3863231065.65</u>	<u>5208755577.17</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1875197835.00	2589360266.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	938834671.00	1486932889.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	938834671.00	1486932889.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	938834671.00	1486932889.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2600000.00	3600000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	936234671.00	1483332889.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	936363164.00	1102427377.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	55489464.00	10460977.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1957150.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	52996014.00	10298977.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	536300.00	162000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	880873700.00	1091966400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	817044000.00	983124000.00
132004	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих / орон нутгийн төсөв/	63829700.00	108842400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1115161019.70	1289182047.44
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	830422234.70	1213401547.44
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	757035570.70	1168150033.94
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	305688010.30	515466378.06
210101	Үндсэн цалин	177978718.34	230422117.07
210102	Нэмэгдэл	57361676.25	185329258.75
210104	Урамшуулал	10035961.00	29810641.20
210105	Гэрээт ажлын хөлс	60311654.71	69904361.04
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36403077.70	64306100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	25155481.60	44153100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2546347.16	4155300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2443910.47	4442100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	640825.06	1729500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5616513.41	9826100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	30459961.00	50934029.44
210301	Гэрэл, цахилгаан	16812141.00	26932464.44
210302	Түлш, халаалт	13347820.00	23701565.00
210303	Цэвэр, бохир ус	300000.00	300000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	41413658.00	42318837.00
210401	Бичиг хэрэг	3885072.00	5202680.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26252046.00	29338997.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2661840.00	2747960.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	488230.00	243200.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8126470.00	4786000.00

2105	Нормативт зардал	1418500.00	556000.00
210502	Хоол, хүнс	801500.00	56000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	617000.00	500000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6378680.00	11950730.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	800000.00	600000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	79800.00	150000.00
210604	Урсгал засвар	5498880.00	11200730.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6099000.00	22890360.00
210702	Дотоод албан томилолт	6099000.00	22890360.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5796587.00	6401464.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2584000.00	4924200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	385500.00	231750.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300000.00	157514.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132000.00	108000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1200000.00	980000.00
210807	Газрын төлбөр	1195087.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	323378096.70	453326135.44
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	111283691.00	138167025.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	663210.00	576000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	211431195.70	314583110.44
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	73386664.00	45251513.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31257804.00	2700000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	30357804.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	900000.00	2700000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	42128860.00	0.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42128860.00	0.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	0.00	42551513.50
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	42551513.50
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	284738785.00	75780500.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	284738785.00	75780500.00
223001	Бусад хөрөнгө	284738785.00	75780500.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>760036815.30</u>	<u>1300178218.56</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0.00	951707.04
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	0.00	951707.04
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	0.00	-951707.04
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>760036815.30</u>	<u>1299226511.52</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>938963164.00</u>	<u>1106027377.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2600000.00	3600000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2600000.00	3600000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2600000.00	3600000.00

1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2600000.00	3600000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	936363164.00	1102427377.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	55489464.00	10460977.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХерөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1957150.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	52996014.00	10298977.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	536300.00	162000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	880873700.00	1091966400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	817044000.00	983124000.00
132004	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих / орон нутгийн төсөв/	63829700.00	108842400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	618301654.00	905357877.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	618301654.00	905357877.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	544914990.00	860106363.50
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	305688010.30	515466378.06
210101	Үндсэн цалин	177978718.34	230422117.07
210102	Нэмэгдэл	57361676.25	185329258.75
210104	Урамшуулал	10035961.00	29810641.20
210105	Гэрээт ажлын хөлс	60311654.71	69904361.04
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36403077.70	64306100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	25155481.60	44153100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2546347.16	4155300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2443910.47	4442100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	641620.21	1729500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5615718.26	9826100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	31599341.00	51819529.44
210301	Гэрэл, цахилгаан	16812141.00	26932464.44
210302	Түлш, халаалт	14352000.00	24587065.00
210303	Цэвэр, бохир ус	435200.00	300000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	33247434.00	41105277.00
210401	Бичиг хэрэг	3244500.00	3692000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22400664.00	28965317.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2661840.00	2747960.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	488230.00	500000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4452200.00	5200000.00
2105	Нормативт зардал	697000.00	840000.00
210502	Хоол, хүнс	0.00	340000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	697000.00	500000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7579800.00	11746330.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	800000.00	600000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	79800.00	150000.00
210604	Урсгал засвар	6700000.00	10996330.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6099000.00	22890360.00
210702	Дотоод албан томилолт	6099000.00	22890360.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6601389.00	6401464.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2584000.00	4924200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	385500.00	231750.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300000.00	157514.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132000.00	108000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2000000.00	980000.00
210807	Газрын төлбөр	1199889.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	116999938.00	145530925.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	116000228.00	144954925.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	999710.00	576000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	73386664.00	45251513.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31257804.00	2700000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	30357804.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	900000.00	2700000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	42128860.00	0.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42128860.00	0.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	0.00	42551513.50
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	42551513.50
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>320661510.00</u>	<u>200669500.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	320661510.00	200669500.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	320661510.00	200669500.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	320661510.00	200669500.00
223001	Бусад хөрөнгө	320661510.00	200669500.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-320661510.00</u>	<u>-200669500.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	0.00	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	/төгрөгөөр/
					Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	850,561,840.37	294,001,373.75	1,958,631,036.23	3,103,194,250.35
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	850,561,840.37	294,001,373.75	1,958,631,036.23	3,103,194,250.35
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	115,376,003.48	115,376,003.48
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	850,561,840.37	294,001,373.75	2,074,007,039.71	3,218,570,253.83
D01	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	850,561,840.37	294,001,373.75	2,074,007,039.71	3,218,570,253.83
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	850,561,840.37	294,001,373.75	2,074,007,039.71	3,218,570,253.83
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	46,298,000.00	0.00	0.00	46,298,000.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,299,226,511.52	1,299,226,511.52
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	896,859,840.37	294,001,373.75	3,373,233,551.23	4,564,094,765.35

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,106,991,800.00	1,053,014,886.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	893,818,900.00	852,345,386.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	891,118,900.00	849,645,386.50
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	517,544,900.00	514,754,378.06
210101	Үндсэн цалин	227,818,400.00	230,422,117.07
210102	Нэмэгдэл	234,817,200.00	185,329,258.75
210104	Урамшуулал	-	29,098,641.20
210105	Гэрээт ажлын хөлс	54,909,300.00	69,904,361.04
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	64,306,100.00	64,306,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,153,100.00	44,153,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,155,300.00	4,155,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,442,100.00	4,442,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,729,500.00	1,729,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,826,100.00	9,826,100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	53,100,000.00	51,819,529.44
210301	Гэрэл, цахилгаан	27,055,500.00	26,932,464.44
210302	Түлш, халаалт	25,744,500.00	24,587,065.00
210303	Цэвэр, бохир ус	300,000.00	300,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	35,732,500.00	35,214,860.00

210401	Бичиг хэрэг	3,692,000.00	3,692,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,074,900.00	23,074,900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,265,600.00	2,747,960.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	500,000.00	500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,200,000.00	5,200,000.00
2105	Нормативт зардал	500,000.00	500,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	500,000.00	500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,750,000.00	11,746,330.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	600,000.00	600,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	150,000.00	150,000.00
210604	Урсгал засвар	11,000,000.00	10,996,330.00
2107	Томилолт, зочны зардал	21,760,000.00	21,391,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	21,760,000.00	21,391,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,750,000.00	6,401,464.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,200,000.00	4,924,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	400,000.00	231,750.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,000,000.00	157,514.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	150,000.00	108,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,000,000.00	980,000.00
210807	Газрын төлбөр	2,000,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	175,675,400.00	143,510,925.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	174,675,400.00	142,934,925.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,000,000.00	576,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,700,000.00	2,700,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,700,000.00	2,700,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,700,000.00	2,700,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	213,172,900.00	200,669,500.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	213,172,900.00	200,669,500.00
223001	Бусад хөрөнгө	213,172,900.00	200,669,500.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,106,991,800.00	1,095,566,400.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,106,991,800.00	1,095,566,400.00
122005	Орон нутгийн төсвөөс	1,106,991,800.00	1,095,566,400.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	10,460,977.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	10,460,977.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	10,460,977.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	712,000.00
210104	Урамшуулал	712,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,890,417.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,890,417.00
2105	Нормативт зардал	340,000.00
210502	Хоол, хүнс	340,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,498,560.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,498,560.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,020,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,020,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	10,460,977.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,460,977.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,298,977.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	162,000.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 46.3 сая төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад залруулах бичилт хийлгэсэн.

Залруулсан алдаа:

- Газар эзэмших эрхийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй, 46.3 сая төгрөгийн үнэлгээтэй 5 газрыг санхүүгийн тайланд тусгаагүй нь санхүүгийн тайлангийн аудитын иж бүрэн байх, үнэлгээ ба хуваарилалт, оршин байх, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар 16.6 сая төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмж хүргүүлсэн.

5.1 Төлбөрийн акт

Төрийн үйлчилгээний албан хаагчдад орон нутагт ажилласны нэмэгдэл 16.6 сая төгрөгийг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3-д “төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах;”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;”, Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 6 дугаар хавсралтаар батлагдсан “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид орон нутагт ажилласны нэмэгдэл олгох журам”-ын 4-д “Орон нутагт ажилласны нэмэгдлийг захиргааны албан тушаал эрхэлдэг орон нутгийн захиргааны байгууллагын төрийн албан

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

хаагчид албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 20 хувиар бодож орон нутгийн болон улсын төсвөөс сар бүр олгоно.” гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлээгүй байна.

5.2 Албан шаардлага

Сумын Засаг даргын захирамжтай 23 газар нь газар эзэмших эрхийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээгүй, санхүүгийн тайлангийн данс бүртгэлд тусгагдаагүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ:”, 14.4.2-д “бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага;” гэж заасныг хэрэгжүүлээгүй, санхүүгийн тайлангийн аудитын иж бүрэн байх, үнэлгээ ба хуваарилалт, ангилал, оршин байх, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгөд бүртгэлтэй 2 автотээврийн хэрэгсэлд бусад автотээврийн хэрэгслээс ялгагдах тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар болгон хэрэглээгүй байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4-д "Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй бүх төрлийн авто тээврийн хэрэгсэлд бусад авто тээврийн хэрэгслээс ялгагдах тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар хэрэглэнэ", MNS 4410-1:2002 стандартын 5.4.9-т "Төрийн болон орон нутгийн өмчит бүртгэлтэй автотээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дугаарын дэвсгэр нь хар хөх, тоо, үсэг ба хүрээ нь цагаан өнгөтэй байна" гэснийг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4, MNS 4410-1:2002 стандартын 5.4.9-т нийцүүлэн авто тээврийн хэрэгсэлд бусад авто тээврийн хэрэгслээс ялгагдах тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар болгон өөрчлөх.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Газар эзэмших эрхийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй газрыг санхүүгийн тайлан тусгаагүй байна.	1	46,298.0	1	46,298.0			1	46,298.0	-	-	-	-
Дүн	1	46,298.0	1	46,298.0			1	46,298.0	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Төрийн үйлчилгээний албан хаагчдад орон нутагт ажилласны нэмэгдэл 16.6 сая төгрөгийг олгосон.	1	16632.0	1	16632.0								
Үндсэн хөрөнгөд бүртгэлтэй 2 автотээврийн хэрэгсэлд бусад автотээврийн хэрэгслээс ялгагдах тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар хэрэглээгүй байна.	1	0					1	0				
Сумын Засаг даргын захирамжтай газар байхад газар эзэмших эрхийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээгүй, данс бүртгэлд тусгагдаагүй байна.	1	0			1	0						
Дүн	3	16632.0	1	16632.0	1	0	1	0				